

Til Transportministeriet
Att.: Anders Petersen, arp@trm.dk

Journal-nr.: 21010047

Dato: 3. januar 2023

Region Hovedstadens høringssvar vedrørende udkast til strategisk miljøvurdering af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm

Transportministeriet har den 22. august og 19. december 2022 sendt udkast til strategisk miljøvurdering af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm, samt tillæg til ovenstående miljøvurdering i høring med frist til den 22. januar 2023.

Det fremgår af planen for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm, at anlægget af Lynetteholm (jordopfyldet) ikke er en del af planen, da dette anlæg er miljøvurderet selvstændigt og besluttet etableret med anlægslovens vedtagelse den 4. juni 2021. Da etableringen af halvøen Lynetteholm ved jordopfyld må forventes at kunne medføre kumulative miljøpåvirkninger sammen med gennemførelsen af planen, vil påvirkningerne fra anlægsprojektet indgå i miljøvurderingen af de forventede kumulative påvirkninger fra planen.

Region Hovedstadens Miljøenhed har den 10. februar 2021 afgivet høringssvar vedrørende forslag til Lov om anlæg af Lynetteholm. Regionens Miljøenhed har endvidere den 28. april 2021 afgivet høringssvar vedr. jordforureningsloven til Lynetteholm implementeringsredegørelse. Region Hovedstaden har den 9. december 2021 også afgivet høringssvar vedrørende udkast til afgrænsningsnotat til brug for en strategisk miljøvurdering for planen for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm.

Transportministeriets miljøvurdering af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen

Om *eksisterende forhold og miljøstatus* (afsnit 7.8.1) fremgår det af miljørapporten, at:

Vand: Dele af planens vestlige område er kortlagt med drikkevandsinteresser og særlige drikkevandsinteresser. Planområder for byudvikling, Østlig Ringvej, cykelinfrastruktur og supplerende vejbetjening omfatter ikke målsatte limniske overfladevandsforekomster (søer og vandhuller) eller områder med drikkevandsinteresser i Københavns Kommune. Der kan dog være en marginal påvirkning fra Østlig Ringvej på drikkevandsinteresser i Tårnby Kommune. Østlig Ringvej, Metro M5 krydser Svanemølleforkastningen, hvor Københavnerkalken er stærkt opsprækket og dermed stærkt vandførende. Metroen krydser desuden Carlsbergforkastningen og Rådhusdalen, hvor Københavnerkalken alle steder er stærkt opsprækket og dermed stærkt vandførende.

Jord: Både Nordhavn, Refshaleøen, Kraftværkshalvøen, Prøvestenen og Kløverparken rummer en række kortlagte jordforureninger på V2-niveau. Som udgangspunkt er al jord i byzonen herudover klassificeret som diffust/lettere forurennet.

Om påvirkninger under anlæg (afsnit 7.8.2) fremgår det overordnet, at der kan være væsentlige potentielle negative påvirkninger relateret til overflade- og grundvand. Påvirkningerne omfatter forurening af disse vandressourcer med miljøfremmede stoffer, samt mulige påvirkninger af grundvandsspejlet med heraf afledte konsekvenser for det terrænnære vandspejl, vandindvinding og sætninger i tidligere vandfyldte jordlag.

For jordarealer gælder, at disse kan omfatte væsentlig potentielle negative påvirkninger i anlægsfasens håndtering og eventuel mobilisering af både kortlagte og ikke kendte jordforureninger.

Det fremgår endvidere, at byudviklingen vil omfatte håndtering af kendte kortlagte jordforureninger. Såfremt forurenede fraktioner håndteres i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om jordflytning og tilføres godkendt modtageanlæg, vurderes de forventede påvirkninger som ubetydelige.

Om påvirkninger i driftsfasen (afsnit 7.8.3) fremgår det overordnet, at påvirkning af vand og jord vurderes for ubetydelig.

I forhold til *de kumulative virkninger med andre aktiviteter* vurderes planen ikke at have væsentlige virkninger på miljøet.

Planen medfører *et højt råstofforbrug* for etablering af Østlig Ringvej og metro, hvilket er med til at forøge efterspørgslen på råstoffer og eventuelt medvirke til knaphed. En høj anvendelse af sekundære råstoffer kan eventuelt indarbejdes i senere faser af udviklingen af infrastrukturen.

Region Hovedstadens bemærkninger vedr. jordforureningsloven og råstofloven

Jordforureningsloven

Region Hovedstaden har i tidligere høringssvar af 10. februar og 28. april 2021 bemærket, at de fastsatte modtagekriterier for forureningsstoffer efter regionens vurdering vil medføre, at regionen efter endt opfyldning vil skulle kortlægge Lynetteholmen som forurennet grund efter jordforureningslovens §§ 3, stk. 3, 2. pkt., og 6, stk. 1, nr. 4.

Hvis der byudvikles med boliger mm. efter endt jordopfyldning på Lynetteholmen, vil der være tale om en ændret anvendelse af arealet omfattet af proceduren efter jordforureningslovens § 8. Regionen forudsætter i den forbindelse, at det sikres, at der *ikke* er miljø- eller sundhedsmæssige risici som følge af den deponerede jord, der medfører, at regionen får en offentlig indsats over for f.eks. indeluftten efter at byggeri er opført.

Som det fremgår af nærværende miljøvurdering, rummer Nordhavn, Refshaleøen, Kraftværkshalvøen, Prøvestenen og Kløverparken en række kortlagte jordforureninger på Vidensniveau 2.

På nogle af de kortlagte arealer er regionen ved undersøgelser i gang med at afklare, om der skal fastlægges offentlig indsats efter jordforureningslovens § 6.

Regionen forudsætter i den forbindelse, at den planlagte byudvikling og infrastruktur til Østhavnen ikke kommer til at medføre en væsentlig forøgelse eller hindring af den offentlige indsats. Regionen forudsætter endvidere, at en eventuel ændret anvendelse af områderne eller bygge- og anlægsarbejder ikke medfører, at forureningerne udgør et sundhedsmæssigt problem ved at mennesker eksponeres for en forurening, som kan have skadelig virkning.

Regionen stiller gerne sit eksisterende vidensgrundlag om jordforureningsforholdene til rådighed for ministeriet.

Råstofloven

Regionen noterer sig, at det fremgår af planen, at denne medfører et højt råstofforbrug for etablering af Østlig Ringvej og metro, hvilket er med til at forøge efterspørgslen på råstoffer og eventuelt medvirke til knaphed.

Råstofplanens kortlægningsstrategi, som den er beskrevet i Region Hovedstadens Råstofplan 2016/2020, er udtryk for regionens fremadrettet, systematisk kortlægning af regionens potentielle råstofforekomster.

I råstofplanens afsnit kortlægningsstrategien nævnes etablering af Østlig Ringvej som et eksempel på et vejprojekt, der er i gang med at blive undersøgt, og som vil indgå i grundlaget for den fremadrettede prioritering i fremtidig råstofplanlægning.

Regionen bemærker i den forbindelse, at hverken etablering af Østlig Ringvej eller anlæg af en ny metroforbindelse på nuværende tidspunkt indgår konkret i råstofplanens prognose. Prognosen er udtryk for det forventede råstofforbrug beregnet på baggrund af en trendudvikling for råstofforbruget for de seneste 20 år.

Regionen bemærker endvidere, at det ikke kan forudsættes, at etablering af Østlig Ringvej og den kommende metroforbindelse er indarbejdet i eksisterende råstoff tilladelser. Råstoff tilladelser gives ikke med henblik på konkrete projekter.

Det er derfor regionens vurdering, at den strategiske miljøvurdering af planen for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen bør inddrage den kumulative påvirkning på råstofforbruget fuldt ud.

Det er ligeledes regionens vurdering, at Transportministeriet i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingsprocessen af planens enkelte projekter bør have fokus på og foretage en detaljeret analyse af råstofforbruget, herunder i kumulation med andre aktiviteter og projekter.

Med venlig hilsen

Carsten Bagge Jensen
Enhedschef